

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

องค์กรปกครองท้องถิ่นไทยมีอยู่ด้วยกัน 5 ประเภท ได้แก่ กรุงเทพมหานคร องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา แต่ละแห่งจะมีเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ทำการเปรียบเทียบ ปรับตาม ที่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 บัญญัติให้อำนาจในการจับกุม และเปรียบเทียบปรับซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดและเรียกชื่อต่างกันดังนี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดเทศบาลและรองปลัดเทศบาล สำหรับในเขตเทศบาล ปลัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และนายอำเภอ สำหรับในเขตองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตและผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร รองปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา และผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ในทางปฏิบัติแล้วเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งหมายถึงผู้มีอำนาจสูงสุดในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะแต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมและเปรียบเทียบ โดยการเปรียบเทียบปรับพนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบ ซึ่งการใช้ดุลพินิจเป็นสิ่งที่ชั่วร้าย (Evil) แต่เป็นสิ่งชั่วร้ายที่จำเป็น (Necessity Evil) เนื่องจากบางครั้งกฎหมายไม่สามารถบัญญัติรายละเอียดและข้อเท็จจริงให้ครอบคลุมไปทุกเรื่องได้ เพื่อลดช่องว่างของกฎหมายจึงได้มอบอำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ใช้ดุลพินิจได้ตามความเหมาะสมแก่พฤติการณ์เป็นราย ๆ ไปลักษณะการใช้ดุลพินิจเช่นนี้ หากผู้ใช้ไม่มีหลักเกณฑ์หรือ ใช้ดุลพินิจตาม

อำเภอใจยอมก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากบทบัญญัติ ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง พ.ศ.2535 มีแต่ระวางโทษปรับขั้นสูงสุดไม่มีระวางโทษจำคุก ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องใช้ดุลพินิจเปรียบเทียบทุกมาตรา

“ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง ” คือ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของ รัฐฝ่ายปกครองที่ กฎหมายมอบให้ในอันที่จะเลือกว่า เมื่อมีปัญหาข้อเท็จจริงเกิดขึ้นแล้วตน จะกระทำการหรือไม่และ สมควรกระทำการโดยเลือกมาตรการใด

อำนาจดุลพินิจ (Pouvoir discrétionnaire) เป็นปรากฏการณ์ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะในระบบกฎหมาย ลายลักษณ์อักษร (Civil Law) หรือในระบบกฎหมาย จารีตประเพณี (Common Law) ซึ่งเป็นที่ตระหนักกันทั่วไปว่า อำนาจดุลพินิจมีความจำเป็นที่จะนำไปสู่การบรรลุ ถึงความสงบเรียบร้อยของสังคมและทำให้หลักนิติธรรม (The Rule of Law) บังเกิดผลในทาง ปฏิบัติที่แท้จริงแต่ไม่ได้หมายความว่าฝ่ายปกครองเป็นอิสระจากข้อจำกัดทุกอย่างในการใช้ดุลพินิจ อำนาจดุลพินิจไม่ได้หมายความว่า กระทำได้ตามอำเภอใจ

อำนาจดุลพินิจต้องใช้อย่างสุจริต (Good Faith) โดยมีจุดมุ่งหมายตามที่ได้รับมอบหมาย จากกฎหมายและภายใต้ข้อจำกัดโดยกฎหมายหรือปัจจัยอื่นที่ให้อำนาจนั้น อำนาจดุลพินิจนี้ต้องใช้ อย่างเป็นธรรมด้วยมิใช่ใช้ตามอำเภอใจหรือไม่แน่นอนและต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายที่แท้จริง

ในส่วนของ การลงโทษปรับนั้น การลงโทษปรับแก่ผู้กระทำความผิด เป็นแนวความคิดที่ สอดคล้องกับทฤษฎีการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) กล่าวคือเป็นการลงโทษต่อ ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความหวาดกลัวไม่กระทำความผิดอีก การลงโทษปรับดังกล่าวจึงเป็นแนวทางการลงโทษแนวทางหนึ่งที่มีประสิทธิ ภาพในการลงโทษ ผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน การลงโทษปรับยังเป็น แนวทางการลงโทษที่รัฐไม่ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แต่กลับมีรายได้จากค่าปรับที่สามารถ นำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ

ปัญหาต่าง ๆ เป็นอุปสรรคในการเปรียบเทียบปรับขอ งเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ผู้ศึกษาได้ กล่าวไว้ในบทที่ 4 สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านอำนาจสอบสวนและการเปรียบเทียบปรับพระราชบัญญัติรักษาความ สะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ได้ระบุให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดพร้อมด้วยยานพาหนะ เครื่องมือ และสิ่งของที่ ใช้ ในการกระทำความผิดตามมาตรา 50 และให้มีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับ

ตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันแล้วถือว่าคดีเลิกกัน ตามมาตรา 48 แต่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ไม่ได้ระบุให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและไม่ได้ระบุให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(6), (11)

ฉะนั้น หากผู้ต้องหาไม่ยินยอมชำระค่าปรับ เจ้า พนักงานท้องถิ่นจึงต้องไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนในการสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องคดีต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28

ผลของการไม่มีอำนาจสอบสวนดังกล่าวส่งผลให้การบังคับ บและชำระค่าปรับเกิดความล่าช้าและเสียเวลา เนื่องจากเจ้าพนักงานสอบสวนมีคดีที่จะต้องปฏิบัติตามหน้าที่เป็นจำนวนมากอยู่แล้ว และหากสิ่งของที่ได้จากการจับกุมหากเป็นของสดหรือผลไม้ก็อาจเน่าเสียทำให้ได้รับความเสียหายมากขึ้นทำให้มาตรการหรือสภาพบังคับของกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองไม่มีประสิทธิภาพประชาชนไม่เกรงกลัว และไม่ใส่ใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองทำให้มีผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเพิ่มมากขึ้น

2. ปัญหาด้านบทบัญญัติของกฎหมาย แยกพิจารณาได้ ดังนี้

2.1 ปัญหาเงินค่าปรับไม่ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น

ปัญหาในเรื่องเงินค่าปรับไม่ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งวัตถุประสงค์ของการเปรียบเทียบปรับก็เพื่อเป็นรายได้ให้กับรัฐ แต่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 บัญญัติไว้ไม่เหมาะสมทำให้รัฐซึ่งหมายถึงราชการส่วนท้องถิ่น ขาดรายได้ที่จะนำเงินไปพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป โดยเฉพาะในมาตรา 48 วรรคสามของพระราชบัญญัตินี้กำหนดว่า ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งให้แบ่งแก่ผู้แจ้งกึ่งหนึ่งและพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้า พนักงานท้องถิ่นหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจรผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่งและมาตรา 49 ระบุว่า ภายใต้บังคับ มาตรา 48 วรรคสาม ค่าธรรมเนียมและค่าปรับซึ่งเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึงว่า ถ้าไม่มีผู้แจ้งกึ่ง นั้นส่วนนั้น ก็จะตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น แต่ถ้ามีผู้แจ้ง และมีผู้จับกุมแล้วราชการส่วนท้องถิ่นจะไม่ได้รับเงินค่าปรับ

2.2 ปัญหาบทบัญญัติของกฎหมายไม่มีโทษจำคุก

ปัญหาบทบัญญัติของกฎหมายไม่มีโทษจำคุก ประชาชนมีความรู้สึกไม่เกรงกลัว และกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งทุก มาตราในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มีแต่ระวางโทษปรับขั้นสูง แต่ไม่มีระวางโทษจำคุก ซึ่งความผิดบางประการก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม เช่น การทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย อุจจาระหรือสารเคมีลงในทางน้ำความผิดเหล่านี้หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่เทศกิจได้ทำการจับและปรับผู้กระทำความผิด หากเป็นผู้ที่มีฐานะยากจนก็จะรู้สึกเดือดร้อน แต่หากเป็นผู้ที่มีฐานะดีย่อมไม่รู้สึกเกรงกลัวหรือเข็ดหลาบ

2.3 ปัญหาบทกำหนดโทษของเจ้าพนักงานตามมาตรา 59

มาตรา 59 พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 51 ต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามที่มีการแจ้งความนั้น

ปัญหาบทกำหนดโทษ ของ พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดไม่รับแจ้งความของประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ตามมาตรา 59 ต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดที่มีการแจ้งความนั้น เห็นว่า ไม่น่าจะถูกต้อง เพราะพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่รับแจ้งความ ย่อมมีความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 จะให้มีความผิดเช่นเดียวกับบุคคลที่กระทำความผิดนั้น ซึ่งเป็นความผิดคนละกระทง ย่อมไม่ชอบด้วยประการทั้งปวง

2.4 ปัญหาการขาดระเบียบกฎหมายในเรื่องของกลาง

ปัญหาการขาดระเบียบกฎหมายในเรื่องของกลางทำให้สิ่งของที่ได้จาก การจับกุมผู้กระทำความผิด เช่น รถยนต์ รถเข็น ล้อเลื่อน กระดาษ รมบังแดด แบตเตอรี่รถยนต์ ตะกร้า ฯลฯ ตกค้างอยู่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก บางรายการที่เป็นของสด ก็เน่าเปื่อย บูดเน่า และส่งกลิ่นเหม็น เนื่องจากผู้กระทำความผิดไม่มาไถ่ถอน หรือจ่ายเงินค่าเปรียบเทียบปรับ ซึ่งอาจเห็นว่าค่าเปรียบเทียบปรับมีมูลค่าสูงกว่าสิ่งของที่ถูกยึด จึงไม่คิดจะมาไถ่ถอนและบางคนก็ไม่กล้ามาจ่ายค่าเปรียบเทียบปรับ เนื่องจากได้มีการทะเลาะวิวาทและใช้คำพูดหยาบคายต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่เทศกิจทำให้คิดว่าจะถูกแจ้งความดำเนินคดี จึงไม่มาจ่ายเงินค่าเปรียบเทียบปรับและรับสิ่งของที่ถูกยึดกลับไป ทำให้มีสิ่งของที่ถูกยึดมามีจำนวนมากเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และชำรุดไปตามสภาพและตามกาลเวลา ไม่ต่างอะไรกับขยะกองหนึ่ง

3. ปัญหาด้านตัวเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แยกพิจารณาได้ดังนี้

3.1 ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์

ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและผู้อื่น ในการจับกุมผู้กระทำความผิด ซึ่งส่วนมากจะเป็นพ่อค้า แม่ค้าและผู้ประกอบธุรกิจ ในการจับกุมและเปรียบเทียบปรับจะไม่มี การทำบันทึกการจับกุมและเปรียบเทียบปรับไม่มีใบเสร็จรับเงินมอบให้กับผู้ถูกปรับ มีแต่การเจรจาต่อรองกัน อย่างลับ ๆ หลังจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่เทศกิจ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการถูกดำเนินคดี หรือการถูกเปรียบเทียบในราคาที่สูง

การใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานแสวงหาผลประโยชน์ลักษณะดังกล่าวเป็น ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 149

3.2 ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ปัญหาการใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่เทศกิจ ไม่มีหลักเกณฑ์ หรือมาตรฐานราคาในการเปรียบเทียบของแต่ละฐานความผิด มีผู้กล่าวว่า ดุลพินิจ เป็นสิ่งที่ชั่วร้าย (Evil) แต่ก็ เป็นสิ่งที่ชั่วร้ายที่ จำเป็น (Necessity Evil) จึงมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับคำว่า “อำเภอใจ” (Arbitraire) อย่างยิ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานและมีการกระทบกระทั่ง กับผู้กระทำความผิดอยู่เป็นประจำย่อมมีการใช้ดุลพินิจที่ผิดพลาดได้ การเปรียบเทียบความผิดแต่ละครั้ง ถึงแม้กระทำความผิดเหมือนกันแต่อัตราค่าปรับไม่เท่ากัน ทำให้เสียความยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง

3.3 ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นหมายถึงผู้ใดบ้างหากเจ้าพนักงานท้องถิ่นมิใช่ข้าราชการประจำ แต่เป็นนักการเมืองท้องถิ่นหรือผู้ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง ส่วนมากไม่ได้จบการศึกษาด้านกฎหมายมาโดยตรงมักจะจบการศึกษาอื่น หรือมีการศึกษาระดับประถม หรือมัธยม ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายให้ไว้ได้ อันจะส่งผลให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของกฎหมายอีกทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ก็ไม่เข้าใจถ้อยคำและความหมายของกฎหมาย ตลอดจนวิธีการในการจับกุม การเจรจา และการดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องตามกฎหมาย ตลอดจนไม่มีการฝึกอบรมให้ปฏิบัติหน้าที่ก่อนที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ และไม่มีการวางแผนปฏิบัติที่ชัดเจนทำให้ไม่สามารถให้คำอธิบายกับประชาชนผู้ฝ่าฝืนกฎหมายให้เกิดความเข้าใจ

4. ปัญหาด้านอื่น ๆ

4.1 บทบัญญัติของกฎหมายขัดต่อหลักความเชื่อทางศาสนา ปัญหาเรื่องความแตกต่างทางด้านถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ความเชื่อทางศาสนา โดยเฉพาะคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามใน 4 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 30 มาตรา 32 ได้บัญญัติรับรองสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคไว้ แต่ในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 บางมาตราเป็นปัญหาในการปฏิบัติงาน

4.2 ผู้กระทำความผิดหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 เป็นกฎหมายที่มีมาตรการหรือสภาพบังคับ (Sanction) อันเป็นมาตรการหรือสภาพบังคับทางอาญา

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดที่ถูกจับกุม หลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งก็จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี โดยส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป การหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งมี 2 กรณี คือ หลีกเลี่ยงไม่ยินยอมชำระค่าเปรียบเทียบปรับ และกรณี สั่งให้ดำเนินการลบล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิดมิให้ปรากฏอีกต่อไป ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มีปัญหาอยู่หลายประการ ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีอุปสรรค โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เทศกิจจะมีการทะเลาะวิวาทกับผู้กระทำความผิดอยู่เป็นประจำ ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มพ่อค้า แม่ค้า ผู้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของผลประโยชน์และก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายด้วยกันทั้งสองฝ่ายอีกทั้งบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2535 มีความไม่เหมาะสมและขาดความชัดเจนอยู่หลายประการไม่ว่าเป็นเรื่องของกลาง อำนาจสอบสวน การแสวงหาผลประโยชน์ทุจริตเรียกรับสินบนของพนักงานเจ้าหน้าที่ และอีกหลายประการ ผู้ศึกษาขอพิจารณาแยกเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านอำนาจสอบสวนและการเปรียบเทียบปรับ

อำนาจในการสอบสวนผู้กระทำความผิดนั้น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ระบุให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและ พนักงานเจ้าหน้าที่มี

อำนาจจับกุมผู้กระทำความผิด แต่ไม่ได้บัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และไม่ได้บัญญัติให้มีฐานะเป็นพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนต่อกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองและเมื่อมีการกระทำความผิดขึ้นและผู้กระทำความผิด ไม่ยินยอมที่เปรียบเทียบเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนการสอบสวนมายังพนักงานอัยการ เพื่อฟ้องคดีต่อผู้กระทำความผิด ด้วยเหตุที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการสอบสวน ไม่สามารถดำเนินคดีต่อผู้ฝ่าฝืนกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความล่าช้า และทำให้ผู้ถูกจับกุมเกิดความเสียหายซ้ำจากสิ่งของที่เน่าเสียหรือทำให้อุปกรณ์ประกอบอาชีพถูกยึดไว้ทำให้ขาดรายได้ ครอบครัวเดือดร้อนสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ดังนี้

1. เพิ่มเติมมาตรา 50 วรรคสี่ โดยระบุอย่างชัดเจนว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและกำหนดให้มีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนต่อกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 และให้มีอำนาจส่งสำนวนการสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการ

2. เห็นสมควรแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือผู้มีอำนาจในการสอบสวน ความผิดอาญาซึ่งได้เกิด จ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจตน ตามกฎหมายอื่นมีอำนาจสอบสวนในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี

การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาทำให้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายในฐานะเป็นเจ้าพนักงาน เช่น ผู้ที่ดูหมิ่นหรือต่อสู้อัยการเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มีความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานหรือต่อสู้อัยการเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136 หรือมาตรา 138 แต่หากปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตหรือโดยมิชอบ ย่อมมีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 ถึงมาตรา 166 (บวรวิทย์ เปรื่องวงศ์, 2543, หน้า 126-127)

3. เห็นสมควร เสนอให้กระทรวงมหาดไทยออกระเบียบปฏิบัติในการสอบสวนของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่แต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวนให้ชัดเจน ไม่ใช่ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนทุกกรณี เนื่องจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ ย่อมมีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมายแตกต่างกัน สำหรับบุคคลที่จะทำการรับผิดชอบส่งสำนวนการสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการโดยตรงนั้น ควรจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการสอบสวนนั้น ๆ เนื่องจากเป็นบุคคลที่ทราบพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎหมาย ทราบข้อเท็จจริงแห่งคดีและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นผู้กระทำการสอบสวนด้วยตนเอง และหากพนักงานอัยการขอให้สอบสวนเพิ่มเติมสามารถสอบสวนหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างถูกต้องส่งผลให้การประสานงานเป็นไปอย่างค

2. ปัญหาด้านบทบัญญัติของกฎหมาย

2.1 ปัญหาเงินค่าปรับไม่ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น ปัญหาดังกล่าวเกิดจากบทบัญญัติของกฎหมายในมาตรา 48 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 กำหนดว่า ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบปรับตามวรรคหนึ่งให้แบ่งแก่ผู้แจ้งกึ่งหนึ่ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง และมาตรา 49 ระบุว่าภายใต้บังคับมาตรา 48 วรรคสาม ค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นหมายความว่า ถ้าไม่มีผู้แจ้งตามมาตรา 48 เงินส่วนของ ผู้แจ้งกึ่งหนึ่งจะตกเป็นของราชการ ส่วนท้องถิ่น แต่ถ้ามีผู้แจ้งและมีผู้จับกุมแล้วราชการส่วนท้องถิ่นจะไม่ได้รับเงินค่าเปรียบเทียบปรับผู้ศึกษาเห็นว่าบทกฎหมายดังกล่าวไม่น่าจะถูกต้องตามหลักของการเปรียบเทียบปรับ เพราะวัตถุประสงค์ของการเปรียบเทียบปรับเพื่อเป็นรายได้ให้กับรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่น การเปรียบเทียบปรับแล้วนำมาแบ่งปันระหว่างผู้แจ้งและผู้จับดังกล่าวเป็นบ่อเกิดแห่งการทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการแก้ไขในมาตรา 48 วรรคสาม ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งให้แบ่งแก่ผู้แจ้งและผู้จับ กึ่งหนึ่งและราชการส่วนท้องถิ่นกึ่งหนึ่งและแก้ไขในมาตรา 49 ว่าภายใต้บังคับมาตรา 48 วรรคสาม ในกรณีที่ไม่มีผู้แจ้งให้ค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่เปรียบเทียบตกเป็นของผู้จับกุม

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวทำให้เจ้าหน้าที่โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เทศกิจจะได้มีมาตรฐานในการทำงาน และเป็นการป้องกันการทุจริตแอบอ้างผู้หนึ่งผู้ใดมาเป็นผู้แจ้งแล้วแบ่งปันผลประโยชน์ทำให้หน่วยงานของรัฐคือราชการส่วนท้องถิ่นขาดรายได้ที่จะนำเงินนั้นมาพัฒนาเพื่อประโยชน์สาธารณะ

2.2 ปัญหาบทบัญญัติของกฎหมายไม่มีโทษจำคุก ประชาชนไม่รู้สึกเกรงกลัวหากกระทำความผิดแล้วมีแต่ระวางโทษปรับ ซึ่งทุกมาตราในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มีแต่ระวางโทษปรับซึ่งกำหนดไว้ในอัตราสูงสุด แต่ไม่มีโทษจำคุก ซึ่งความผิดบางประการก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และระบบสิ่งแวดล้อม เช่น การทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอย น้ำโสโครก หรือสารเคมีต่าง ๆ ลงในทางน้ำ ผู้กระทำความผิดก็จะไม่รู้สึกเกรงกลัว เพราะค่าเปรียบเทียบต่ำ ผู้ที่มีฐานะหรือผู้ประกอบการก็จะไม่รู้สึกละอายใจหรือบางครั้งอัตราการเปรียบเทียบปรับต่ำ เมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ศึกษาเห็นว่าความผิดที่มีลักษณะรุนแรงและมีระวางโทษปรับสูงสุดไม่เกิน 10,000 บาท ควรจะมีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี เพื่อให้ประชาชนเกิดความเกรงกลัวในกฎหมายและไม่กล้ากระทำความผิด

2.3 ปัญหาบทกำหนดโทษของเจ้าพนักงานตามมาตรา 59 พนักงานสอบสวนเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่รับแจ้งความของประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดที่มีการแจ้งความนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ การไม่รับแจ้งความดังกล่าวถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การที่จะลงโทษพนักงานเจ้าหน้าที่โดยลงโทษเปรียบเทียบปรับเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดนั้นไม่ถูกต้อง เห็นสมควรให้มีการแก้ไขมาตรา 59 พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 51 ต้องระวางโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

2.4 ปัญหาการขาดระเบียบกฎหมายในเรื่องของกลางทำให้มีสิ่งของที่ได้จาก การจับกุมผู้กระทำความผิด เช่น รถเงิน ล้อเลื่อน แบตเตอรี่รถยนต์ รม บังแดด ฯลฯ ตกค้างอยู่ที่ราชการ ส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก สิ่งของที่เป็นของสดก็เน่าเสีย ส่งกลิ่นเหม็น เนื่องจากผู้กระทำความผิดไม่มาชำระค่าปรับและรับสิ่งของกลับไป ซึ่งอาจเห็นว่าสิ่งของมีมูลค่าต่ำกว่าอัตราเปรียบเทียบปรับทำให้เกิดปัญหาในการจัดเก็บและปัจจุบันยังไม่มียกกฎหมาย ระเบียบหรือหนังสือสั่งการระบุไว้ชัดเจนเกี่ยวกับการมีไว้ซึ่งของกลาง การเก็บรักษา การจำหน่ายของกลาง การขายทอดตลาดต่าง ๆ ในทางปฏิบัติพนักงานเจ้าหน้าที่ได้อ้างอิงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1327 เกี่ยวกับเรื่องของกลาง โดยระบุให้เจ้าของมาเรียกเอา ภายในหนึ่งปีนับแต่วันส่งหรือได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้ว แต่ถ้าไม่ทราบตัวเจ้าของให้ผ่อนออกเป็นห้าปีและในส่วนขอทรัพย์สินที่เป็นของเสียหายให้จัดการออกขายทอดตลาดก่อนได้เมื่อขายได้แล้วเป็นเงินจำนวนเท่าใดให้ถือว่าไว้แทนตัวทรัพย์สิน

ผู้ศึกษาเห็นว่า กระทรวงมหาดไทย น่าจะออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องของกลางที่ได้จากการจับกุม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเก็บรักษาสถานที่เก็บการจำหน่ายของกลาง การขายทอดตลาด หลักการจำหน่ายของเน่าสด เสียหายและอายุความการมารับคืนของกลาง เพื่อมาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานและรองรับการกระทำของเจ้าหน้าที่

3. ปัญหาด้านตัวเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

3.1 ปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ ในทางปฏิบัติแล้วเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมอบอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งคือเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมายปัญหาที่จะพบอยู่เป็นประจำ คือ เจ้าหน้าที่เทศกิจจะทำการจับกุมแล้วเปรียบเทียบปรับโดยมิชอบซึ่งความผิดดังกล่าวเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการฐานเจ้าพนักงานรับสินบน เพื่อแลกกับการปล่อยตัว บางครั้งเจ้าหน้าที่เทศกิจก็ถูกฟ้องดำเนินคดีและถูกดำเนินคดีไปแล้วจำนวนมากผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีแนวทางแก้ไข ดังนี้

ก. สมควรกำหนดเงินเดือนของเจ้าหน้าที่เทศกิจให้เพียงพอ แก่การครองชีพและควรเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ควรมีเงินเดือนประจำตำแหน่ง เบี้ยขยันและค่าล่วงเวลาและให้สวัสดิการต่าง ๆ เพื่อมิให้มีรายได้น้อยกว่ารายจ่ายอันจะนำไปสู่การรับสินบนและการทุจริตต่อหน้าที่

ข. มีการอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อเสริมสร้างความรู้ระเบียบข้อกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ชี้นำให้เห็นถึงโทษปรับที่ได้รับหากทุจริตรับสินบนหรือกระทำการในทางที่มีชอบต่าง ๆ

ค. ผู้บริหารท้องถิ่น ต้องคอยควบคุม ดูแล และกำกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และสุจริตและปฏิบัติตามนโยบายที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้วางและกำหนดไว้

3.2 ปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่การใช้ดุลพินิจไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่มีราคามาตรฐาน แต่ดุลพินิจเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีเพราะกฎหมายไม่สามารถระบุความผิดและโทษได้ทุกอย่าง บางครั้งการใช้ดุลพินิจก็เกิดความผิดพลาดได้ อำนาจดุลพินิจเป็นอำนาจเฉพาะตัวเป็นสิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาความสงบเรียบร้อยได้ การใช้อำนาจดุลพินิจต้องใช้อย่างถูกต้องและสุจริตจึงจะบังเกิดผลตามที่กฎหมายคาดหวัง

การใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เทศกิจจะมีปัญหาการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสม จากการจับกุมแล้วเปรียบเทียบปรับในอัตราที่ไม่เท่ากัน ในความผิดประเภทเดียวกัน ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรมีการกำหนดอัตราเปรียบเทียบในแต่ละฐาน

ความผิด (ยี่ต็อก) เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้นำไปเป็นแนวปฏิบัติ โดยเสนอให้กระทรวงมหาดไทย นำไปออกเป็นระเบียบหรือแนวปฏิบัติในการเปรียบเทียบปรับ ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ต่อไป

3.3 ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม หรือมีความรู้ทางด้านกฎหมาย อาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน เพราะเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นผู้ปฏิบัติงาน อาจมีการกระทบ กระทบกัน มีการใช้คำพูดที่ไม่สุภาพเป็นต้น ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรมีการฝึกอบรม โดยผู้มีความรู้ความชำนาญก่อนออกปฏิบัติหน้าที่และมีการวางแนวปฏิบัติ (Directive) ที่ชัดเจน ตลอดจนไปศึกษาดูงานเพื่อคุ้นเคยกับการปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ปัญหาด้านอื่น ๆ

4.1 บทบัญญัติของกฎหมายขัดต่อหลักความเชื่อทางศาสนาโดยเฉพาะคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามใน 4 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ซึ่งมีหลักความเชื่อทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมบางประการ เช่น การเลี้ยงสัตว์แล้วมีการถ่ายมูลลงบนถนนหรือในชุมชนเมือง ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ทำการจับกุมแล้วเปรียบเทียบปรับอาจก่อให้เกิดปัญหาทางการเมืองตามมา และเป็นปัญหาการแบ่งแยกศาสนาได้ ผู้ศึกษาเห็นว่าควรยกเว้นความผิดบางมาตราที่ขัดต่อหลักความเชื่อทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เฉพาะผู้นับถือศาสนาอิสลามใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

4.2 ผู้กระทำความผิดหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่นมี 2 อย่าง คือ หลีกเลี่ยงไม่ยินยอมชำระค่าเปรียบเทียบปรับและกรณีสั่งให้ดำเนินการลงล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิดมิให้ปรากฏอีกต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ศึกษามีความเห็นดังนี้

1. กรณีไม่ชำระค่าเปรียบเทียบปรับ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสอบสวนโดยเร็ว แล้วส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณาฟ้องคดีต่อไป

2. กรณีได้จับกุมผู้กระทำความผิดแล้วมีคำสั่งแจ้งให้ผู้กระทำความผิด ลงล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิดมิให้ปรากฏอีกต่อไป แต่ผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าขัดคำสั่งเจ้าพนักงาน เห็นควรสอบสวน แล้วส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องร้องต่อไป

3. ทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่ว ไปเข้าใจถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของกฎหมายดังกล่าว ก็เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของสังคมและเพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

จากปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ข้างต้น ผู้ศึกษามีความเชื่อว่า น่าจะทำให้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มีความเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ปรับปรุงและประกาศใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และสมตาม เจตนารมณ์ของกฎหมายอันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป